

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Cob/201/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119321837
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:6119321837.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a JUDr. Róberta Bebčáka, v právnej veci žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 24/3911, 010 01 Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpenému zástupcom ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Y. O. X/A, XXX XX V. - U. U., v konaní o zaplatenie 243,90 Eur s príslušenstvom o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 19Cb/111/2019-96 zo dňa 21. septembra 2020, takto

rozhodol:

Odvolanie žalovaného zo dňa 27.10.2020 proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 19Cb/111/2019-96 zo dňa 21. septembra 2020 (rozsudok pre zmeškanie) o d m i e t a .

Žalobca má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 243,90 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 243,90 Eur od 06.01.2019 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na žalobu žalobcu, ktorú žalobca odôvodnil tým, že dňa 29.10.2018 o 11:00 hod. v Žiline došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle značky TOYOTA RAV 4, EČV: ZA288GE, ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bol poškodený Diamant J & D, s.r.o., IČO: 36 441 732, so sídlom U Čajkov 526, 013 05 Belá (ďalej len „poškodený“). K vzniku spôsobenej škody došlo prevádzkou motorového vozidla Volvo SL 240, EČV: ZA466HA, ktorého držiteľom je TD COMPANY, s. r. o., v danom čase povinne zmluvne poisteným u žalovaného. Poistná udalosť je evidovaná pod č. 8006066111. Poškodený nechal vykonať opravu uvedeného motorového vozidla, na ktorú bezprostredne nadväzovalo uzavretie Zmluvy o nájme dopravného prostriedku č. 141/2018 zo dňa 09.11.2018, na základe ktorej prenajal žalobca poškodenému náhradné motorové vozidlo značky Mitsubishi Outlander, EČV: ZA835HR. Po ukončení doby trvania nájmu náhradného vozidla vystavil žalobca poškodenému faktúru č. 2018152 zo dňa 21.11.2018, splatnú dňa 28.11.2018 na sumu 1.200 Eur s DPH. Uvedená suma je fakturovaná za obdobie od 09.11.2018 do 21.11.2018, t.j. 13 dní, pričom výška denného nájmu predstavovala sumu 90 Eur s DPH. V sume 1.200 Eur s DPH je zahrnutý aj jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie náhradného vozidla vo výške 30 Eur. Poškodený dňa 21.11.2018 postúpil svoju pohľadávku voči žalovanému, spočívajúcu v nároku na poistné plnenie vyplývajúce z poistnej udalosti č. 8006066111 zo dňa 29.10.2018 z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla vo výške 1.200 Eur s DPH, spolu s jej príslušenstvom a právami s ňou spojenými na žalobcu. Žalobca si uplatnil náhradu škody z postúpenej pohľadávky u žalovaného listom zo dňa 28.11.2018. Z Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 21.12.2018, zaslaného žalobcovi vyplývalo, že došlo k skončeniu prešetrovania

a následnému vybaveniu poisťnej udalosti. Dňa 17.12.2018 žalovaný poskytol žalobcovi poisťné plnenie za prenájom náhradného motorového vozidla vo výške 956,10 Eur. Krátenie poisťného plnenia bolo odôvodnené tým, že poisťné plnenie bolo znížené o prevádzkové náklady a amortizáciu, pričom nie je zrejmé na základe akých parametrov žalovaný túto sumu určil. Oznámením o poisťnom plnení zo dňa 21.12.2018 bolo skončené prešetrovanie poisťnej udalosti. So zvyškom poisťného plnenia je žalovaný v omeškaní odo dňa 06.01.2019, nakoľko je povinný poskytnúť poisťné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie. Žalobca považoval postup zo strany žalovaného za nedôvodný, nakoľko došlo k neoprávnenému a ničím nepodloženému kráteniu uplatňovaného nároku. Uplatnený nárok vo výške 243,90 Eur spočíva v rozdielnej sume vo výške 1.200 Eur uvedenej na faktúre č. 2018152 za prenájom náhradného motorového vozidla a poskytnutého poisťného plnenia vo výške 956,10 Eur.

3. K procesnému postupu okresný súd uviedol, že termín pojednávania vytyčil na deň 26.3.2020, ktorý bol zrušený z dôvodu mimoriadnej situácie a nový termín pojednávania bol vytyčený na deň 17.09.2020. Následne okresný súd vzhľadom na prerozdelenie a následné pridelenie predmetnej veci novému zákonnému sudcovi, termín pojednávania zrušil a pojednanie vytyčil na deň 21.09.2020. Právny zástupca žalobcu mal doručenie predvolania na označený termín pojednávania včas a riadne vykázané dňom 21.8.2020 (č.l. 82), právny zástupca žalovaného mal doručenie predvolania na označený termín pojednávania včas a riadne vykázané dňom 24.8.2020 (č.l. 84).

4. Okresný súd uviedol, že dňa 18.09.2020 právny zástupca žalovaného doručil ospravedlnenie, v ktorom uviedol, že žalovaný a jeho právny zástupca, si vzhľadom na neodkladné pracovné povinnosti a pracovnú vyťaženosť v tomto termíne, z dôvodu hospodárnosti konania (t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania), ako aj s poukazom na zhoršujúcu sa epidemiologickú situáciu ochorenia COVID-19 spôsobeného koronavírusom SARS-CoV-2 a v záujme predchádzania vzniku škôd na zdraví a eliminovania šírenia nákazy, dovoľujú požiadať o ospravedlnenie neúčasti na pojednávani vytyčenom na deň 21.09.2020 o 09.00 hod..

5. Okresný súd konštatoval, že na pojednanie vo veci samej sa nedostavil právny zástupca žalovaného, ani žalovaný, hoci bolo predvolanie právneho zástupcovi žalovaného riadne a včas doručené a v predvolaní na pojednanie bol poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie.

6. Okresný súd poukázal na to, že právny zástupca žalobcu na pojednávani dňa 21.9.2020 navrhol vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP.

7. V ďalšej časti odôvodnenia rozsudku okresný súd poukázal na aplikáciu ust. § 274, § 275, § 277 ods. 2, 3 CSP a konštatoval, že v prejednávanej veci boli splnené všetky zákonné podmienky pre rozhodnutie o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného predpokladané ustanovením § 274 CSP pre rozhodnutie o žalobe podľa § 137 písm. a) CSP. Žalovaný sa na pojednanie vo veci nedostavil a svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlnil, pričom o možnosti rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie na návrh druhej strany bol v predvolaní poučený. Vzhľadom na splnenie zákonom ustanovených podmienok súd žalobe žalobcu vyhovel rozsudkom pre zmeškanie žalovaného v zmysle ustanovenia § 274 CSP.

8. Osobitne k podmienke podľa § 274 písm. b) CSP, vzhľadom k písomnému ospravedlneniu neúčasti žalovaného a jeho právneho zástupcu na pojednávani dňa 21.09.2020, podaním zo dňa 18.9.2020 (č.l. 85), okresný súd uviedol, že dôvody vymedzené právnym zástupcom žalovaného ako dôvody jeho neúčasti, ktoré právny zástupca žalovaného vztiahol aj na subjekt samotného žalovaného, ktorého okresný súd na pojednanie v tejto veci postupujúc podľa § 178 ods. 1 CSP ani nepredvolával, nehodnotil ako vážne okolnosti na strane právneho zástupcu žalovaného v zmysle úpravy § 274 písm. b) CSP. Termín pojednávania v tejto veci bol doručený právneho zástupcovi žalovaného predvolaním, ktoré prevzal s dostatočným časovým predstihom pred konaním tohto pojednávania a pri zachovaní lehoty na prípravu pojednávania najmenej päť dní pred dňom, kedy sa malo pojednanie konať podľa § 178 ods. 2 CSP. Napriek tomu, že konanie v tejto veci vzhľadom na predmet sporu je kvalifikovateľné ako konanie s nízkou hodnotou sporu podľa § 177 ods. 2 písm. a) CSP, okresný súd vzhľadom na rozsiahlu argumentáciu žalobcu a samotnú procesnú obranu žalovaného vytyčil vo veci termín pojednávania a na toto pojednanie právnych zástupcov strán predvolal. Už týmto svojím procesným postupom, konkrétne vo vzťahu k osobe právneho zástupcu žalovaného dal okresný súd jednoznačne najavo, že jeho účasť na označenom termíne pojednávania nehodnotí ako nevhodnú. Akékoľvek trovy konania, ktoré by vznikli ktorejkoľvek zo strán tohto konania, predstavujú nárok, ktorý súd pravidelne vysporiada pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v zmysle zásad podľa § 255 a nasledujúce CSP a následne pri rozhodovaní o konkrétnej výške podľa § 262 ods. 1, 2 CSP. Pokiaľ sa preto právny zástupca žalovaného neustanovil na vytyčený termín pojednávania z dôvodu hospodárnosti konania - t.j. aby

nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov, nie je súdom tento dôvod hodnotený ako vážna okolnosť v zmysle úpravy § 274 písm. b) CSP.

9. Rovnaký záver uviedol okresný súd i k ďalšiemu dôvodu neúčasti vymedzenému právnym zástupcom žalovaného, a to neodkladné pracovné povinnosti a pracovnú vyťaženosť, vo vzťahu ku ktorým dôvodom zároveň dodal, že zostali výlučne v rovine tvrdenia. V nadväznosti na to ani u týchto dôvodov nebolo možné skonštatovať, že predstavujú vážne okolnosti na strane právneho zástupcu žalovaného v zmysle úpravy § 274 písm. b) CSP. Hoci zákon taxatívne nevymenováva, čo je možné považovať na ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní, resp. čo je možné považovať za vážnu okolnosť neúčasti na nariadenom pojednávaní, je už rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov ustálené, že sa má jednať o okolnosť objektívnej povahy, ktorá je náhla, neočakávaná, nepredvídaná, brániaca v možnosti účasti na nariadenom pojednávaní. Za ospravedlniteľný dôvod, resp. za vážnu okolnosť neprítomnosti na pojednávaní možno považovať len závažné prekážky, ktoré sú preukázané a ktoré bránia žalovanému sa dostaviť na nariadené pojednávanie. Existenciu takejto vážnej okolnosti je pritom povinný tvrdiť a preukázať žalovaný, resp. jeho právny zástupca. Právny zástupca žalovaného takýto vážny ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní netvrdil a ani nepreukázal, keďže neodkladné pracovné povinnosti, pracovná vyťaženosť a hospodárnosť konania nemajú charakter vážnych okolností neúčasti na nariadenom pojednávaní. Taktiež ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní vo vzťahu k zhoršujúcej sa epidemiologickej situácii spôsobenej ochorením COVID-19, okresný súd nepovažoval za dôvodné, nakoľko v čase termínu pojednávania boli pre realizáciu pojednávania zabezpečené všetky opatrenia na to, aby pojednávanie mohlo prebehnúť riadne a bezpečne, za dodržania opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Prejednaníu veci v danom čase nebránila existencia žiadnej skutočnosti vo vzťahu k ochoreniu COVID-19, ktorá by bránila pojednávanie uskutočniť.

10. Nakoľko okresný súd žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel, úspešnou stranou v konaní bol žalobca, preto mu priznal voči žalovanému v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

11. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný v podaní zo dňa 27.10.2020, ktoré zdôvodnil v zmysle ust. § 356 písm. b) CSP. Žalovaný poukázal na ust. § 274 CSP a dôvodovú správu k inštitútu rozsudku pre zmeškanie žalovaného, podľa ktorej tento inštitút slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, pričom žalovaný v súdnom konaní nebol nečinný. Žalovaný uviedol, že podaním zo dňa 18.09.2020 ospravedlnil neúčasť žalovaného a právneho zástupcu žalovaného na nariadenom pojednávaní na deň 21.09.2020 z dôvodu neodkladných pracovných povinností, pracovnej vyťaženi, ako aj s poukazom na zhoršujúcu sa epidemiologickú situáciu ochorenia COVID-19 spôsobeného koronavírusom SARS-CoV - 2 vzniku škôd na zdraví a eliminovania šírenia nákazy. Žalovaný v ospravedlnení uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a informoval okresný súd, že súhlasí s prejednaním veci v neprítomnosti, ako i s vyhlásením rozsudku.

12. Žalovaný podotkol, že sa o posúdení ospravedlnenia jeho neúčasti nedozvedel pred vydaním rozsudku. Podľa žalovaného, ak okresný súd posúdil odvolanie žalovaného ako nedôvodné, mal v zmysle Čl. 4 CSP per analogiam postupovať inter alia podľa § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne upovedomiť žalovaného pred vydaním rozsudku, že žalovaným uvádzané dôvody ospravedlnenia vrátane jeho súhlasu s prejednaním veci v jeho neprítomnosti nemieni akceptovať. Pokiaľ posúdenie ospravedlnenia a dôvodov ospravedlnenia je na voľnej úvahe súdu, tak potom je nepochybnou kauzálnou povinnosťou súdu bezodkladne informovať dotknutú stranu o posúdení uvádzaných dôvodov ospravedlnenia. Podľa žalovaného neexistoval žiaden relevantný dôvod, na základe ktorého by bolo dôvodné upustiť od povinnosti súdu bezodkladne informovať dotknutú stranu o posúdení ňou uvádzaných dôvodov ospravedlnenia, ak sa rovnaká bezodkladnosť (resp. včasnosť) podania ospravedlnenia má vzťahovať aj na samotnú dotknutú stranu pri podávaní ospravedlnenia.

13. V ďalšej časti odvolania žalovaný poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 04.06.2019, v ktorom ústavný súd uviedol, že „...považuje za potrebné dať do pozornosti, že formalistický výklad ustanovenia § 274 CSP, a to, že súd vždy za kumulatívneho splnenia v tomto ustanovení zakotvených zákonných podmienok rozsudkom pre zmeškanie „žalobe vyhovie“, skutočne nie je žiaduci, najmä, ak súdne konanie trvá dlhšiu dobu, vo veci sa uskutočnilo viac pojednávani, na ktoré sa žalovaný riadne dostavil, nebol v konaní nečinný a súd na návrh obidvoch strán vykonal rozsiahle dokazovanie. Návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie a splnenie ďalších zákonných podmienok podľa § 274 CSP treba posudzovať vždy aj podľa okolností prejednáwanej veci. Napriek kogentnosti ustanovenia § 274 CSP by pri čisto gramatickom výklade a lipnutím na formálnych znakoch vydanie rozsudku pre zmeškanie mohlo znamenať porušenie práva na spravodlivý proces, v

neposlednom rade v tom, že pri takomto formalistickom postupe by bolo odopreté strane sporu možnosť podať riadny opravný prostriedok (odvolanie vo veci samej)“.

14. Žalovaný uviedol, že rozsudok pre zmeškanie žalovaného bol vydaný bez splnenia podmienok, pretože žalovaný bol aktívny, ospravedlnil svoju neprítomnosť, informoval súd, že súhlasí s prejednaním veci a s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti a navyše nebol zo strany okresného súdu bezodkladne po podaní ospravedlnenia a pred vydaním rozsudku informovaný, že by okresný súd posúdil ospravedlnenie žalovaného ako nedôvodné. Žalovaný z dôvodu, že neboli splnené kumulatívne podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, uvedené v ust. § 274 písm. b) CSP, žiadal rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

15. K doručenému odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca v podaní zo dňa 12.11.2020. Žalobca sa stotožnil s názorom okresného súdu, obsiahnutým v odôvodnení napadnutého rozsudku a navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Žalobca poukázal na ust. § 274 CSP, z ktorého vyplýva, že kumulatívne musia byť splnené všetky podmienky k tomu, aby bolo možné rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Podľa žalobcu v danej veci boli tieto podmienky kumulatívne splnené. Výklad žalovaného k inštitútu rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie žalovaného považoval žalobca za rozporný s účelom a povahou príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku. Podľa žalobcu je potrebné rozlišovať aktivitu žalovaného v štádiu písomných vyjadrení podľa § 167 CSP a následne po tom, ako súd pristúpi k nariadeniu pojednávania. Z ničoho nevyplýva, že by v prípade rozhodnutia súdu kontumačným rozsudkom na pojednávaní za aplikácie ust. § 274 CSP bolo vydanie takéhoto rozhodnutia podmienené predchádzajúcou absolútnou nečinnosťou žalovaného. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/189/2017 zo dňa 27. februára 2018, osobitne na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/87/2018 zo dňa 22. novembra 2018. Žalobca ospravedlnenie z dôvodov uvádzaných žalovaným nepovažoval za ospravedlnenie zo závažných dôvodov a v tejto súvislosti odkázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.11.2019, sp. zn. 16Cob/54/2019. Žalobca s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/71/2019 zo dňa 01.08.2019 zdôraznil, že žalovaný ani jeho právny zástupca nepodali návrh na odročenie pojednávania. Žalobca navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť, návrh žalovaného na zrušenie rozsudku zamietnuť a žalobcovi priznať v plnom rozsahu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Zároveň požiadal odvolací súd, aby v prípade, ak bude rozhodovať rozsudkom bez nariadenia pojednávania, v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP, žalobcovi oznámil elektronickými prostriedkami miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku.

16. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 16.11.2020 (č.l. 140 spisu) bolo vyjadrenie žalobcu doručené žalovanému, s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní od jeho doručenia vyjadriť, ktorú možnosť žalovaný v lehote určenej okresným súdom a ani do momentu rozhodovania krajského súdu nevyužil.

17. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania v medziach ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP a odvolanie žalovaného odmietol podľa ust. § 386 písm. c) CSP, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné v spojení s ust. § 356 písm. b) CSP, ak boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 274 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

18. Primárne krajský súd uvádza, že odvolaním žalovaného zo dňa 27.10.2020 je napadnutý rozsudok okresného súdu č.k. 19Cb/111/2019-96 zo dňa 21. septembra 2020, ktorý je rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. V rámci poučenia rozsudku okresného súdu, vydaného pre zmeškanie žalovaného, je uvedené, že proti rozsudku odvolanie nie je prípustné, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie (§ 356 písm. b) CSP). Práve odvolaním žalovaného zo dňa 27.10.2020 bolo namietané, že okresný súd nemal kumulatívne splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Vzhľadom k tomuto základnému odvolaciemu dôvodu žalovaného považoval krajský súd za potrebné opätovne aj v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť citáciu zákonného ust. § 274 CSP, podľa ktorého na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

19. Z vyššie citovaného zákonného ust. § 274 CSP vyplývajú kumulatívne podmienky, za splnenia ktorých je možné rozhodnúť o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, a to, ak je uskutočnený návrh žalobcu na takéto rozhodnutie, žalovaný sa nedostavil na pojednávanie, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a bol poučený o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie ako následku nedostavenia sa a súčasne žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

Krajský súd má za to, že v konaní pred okresným súdom kumulatívne boli splnené všetky podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného v zmysle ust. § 274 CSP.

20. Krajský súd podľa Zápisnice o pojednávaní zo dňa 21.9.2020 mal za preukázané, že žalobca prostredníctvom právneho zástupcu navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 274 CSP. Okresný súd v tejto veci nariadil pojednávanie v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného. Okresný súd vykonal poučenie o sudcovskej koncentrácii konania podľa § 153, CSP, bol vykonaný prednes zástupcu žalobcu podľa § 181 ods. 1 CSP, na to okresný súd vykonal poučenie podľa § 154 CSP. Ďalej okresný súd oboznámil podstatný obsah spisového materiálu, s konštatovaním, že všetky písomné podania strán sporu a zároveň dôkazy, ktoré tvoria obsah spisového materiálu, boli stranám riadne doručené a tieto mali možnosť k týmto zaujať stanovisko. Okresný súd následne vyhlásil dokazovanie za skončené a po zhodnotení veci mal za to, že sú splnené podmienky podľa ust. § 274 CSP, na základe čoho vyhlásil rozsudok v mene Slovenskej republiky pre zmeškanie žalovaného. Okresný súd rozsudkom pre zmeškanie žalovaného žalobe žalobcu vyhovel. Z obsahu Zápisnice o pojednávaní zo dňa 21.9.2020 mal krajský súd za zistené, že zákonná podmienka návrhu žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného bola splnená.

21. Krajský súd konštatuje, že bola splnená aj ďalšia podmienka pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, a to, keď sa žalovaný nedostavil na pojednávanie nariadené na deň 21.09.2020 o 09,00 hod., hoci bol riadne a včas predvolaný prostredníctvom právneho zástupcu žalovaného v zmysle doručky na č.l. 84 spisu, z ktorej vyplýva doručený termín 21.09.2020 dňa 24.08.2020. Súčasne v predvolaní bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, ktoré poučenie sa nachádza v predvolaní na č.l. 79 spisu.

22. Žalovaný v odvolaní namietal, že inštitút rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 274 CSP slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, pričom žalovaný nebol pasívny, ako aj, že svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil. S týmto právnym názorom sa krajský súd nestotožňuje. Vyplýva to z toho, že rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného v zmysle ust. § 274 CSP je zákonodarcom koncipované ako následok nedostavenia sa na termín pojednávania, ktorý bol riadne a včas doručený za súčasného poučenia žalovaného v predvolaní o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a neospravedlnenia neprítomnosti včas a vážnymi okolnosťami. Ak sa žalovaný neospravedlnil vážnymi okolnosťami, resp. sa ospravedlnil, ale nie vážnymi okolnosťami, tak krajský súd uvádza, že boli kumulatívne splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

23. Podľa názoru krajského súdu v zmysle zákonného znenia ust. § 274 CSP je preto možné hovoriť pri vydaní rozsudku pre zmeškanie žalovaného ako o sankcii za nedostavenie sa žalovaného na termín pojednávania. Zákonnú podmienku nedostavenia sa na nariadený termín pojednávania, vyplývajúcu z ust. § 274 CSP o rozhodnutí rozsudkom pre zmeškanie nemožno spájať so žalovaným tvrdenou obranou, že nebol v konaní pasívny. V prípade pasivity žalovaného rozhoduje súd rozsudkom pre zmeškanie v zmysle ust. § 273 CSP, t.j. jednou zo zákonných podmienok vyplývajúcich z tohto ustanovenia je, že sa žalovaný nevyjadrí k žalobe a neuvedie svoju obranu, nepripojí listiny a neoznačí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktorú povinnosť bez vážneho dôvodu nespĺní. Nemožno preto akceptovať odvolací dôvod žalovaného v tom, že v konaní bol činný, nebol pasívny, podal odpor, ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, keďže žalovaným takto vyjadrená aktivita sa viaže k ust. § 273 CSP a nie k ust. § 274 CSP, ktoré upravuje podmienky na rozhodnutie súdu rozsudkom pre zmeškanie z dôvodu nedostavenia sa na nariadený termín pojednávania. Krajský súd k odvolaciemu dôvodu žalovaného o tvrdení, že nebol pasívny, poukazuje na rozdielnosť ustanovení § 273, § 274 CSP, upravujúcich vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Ustanovenie § 273 CSP je vnímané ako sankcia za absenciu povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti zo strany žalovaného pre štádium konania pred pojednávaním, t.j. rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie žalovaného aj bez nariadenia pojednávania a ust. § 274 CSP je vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, ako sankcia za nedostavenie sa na nariadené pojednávanie, keď týmto spôsobom súd rozhoduje po nariadení pojednávania. Práve ust. § 274 CSP malo viesť k tomu, aby zo strany žalovaného vo všeobecnosti sa nerobili obštrukcie pri prejednaní žalobného nároku, resp. sa eliminovali prípadné obštrukcie. Krajský súd dodáva, že zo zákonného ust. § 274 CSP nevyplýva podmienka nespornosti uplatneného nároku, preto ak žalovaný vzniesol námietky voči žalobcovmu nároku, tak bolo na ňom, aby svoje procesné práva a povinnosti realizoval aj účasťou na pojednávaní.

24. Krajský súd má za to, že žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Tvrdené neodkladné pracovné povinnosti a pracovnú vyťaženosť v tomto termíne, ako aj dôvod

zhoršujúcej sa epidemiologickej situácie ochorenia COVID-19 (ospravedlnenie v mesiaci august 2020 na termín v mesiac september 2020) nemožno posúdiť tak, že sú to vážne okolnosti neúčasti právneho zástupcu žalovaného na nariadenom termíne pojednávania okresným súdom. Hoci zákon taxatívne nevymenováva, čo je možné považovať na ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní, resp. čo je možné považovať za vážnu okolnosť neúčasti na nariadenom pojednávaní, je už rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov ustálené, že sa má jednať o okolnosť objektívnej povahy, ktorá je náhla, neočakávaná, nepredvídaná, brániaca v možnosti účasti na nariadenom pojednávaní. Za ospravedlniteľný dôvod, resp. za vážnu okolnosť neprítomnosti na pojednávaní možno považovať len také závažné prekážky, ktoré sú preukázané a ktoré bránia žalovanému sa dostaviť na nariadené pojednávanie. Existencia takejto vážnej okolnosti musí byť tvrdená a preukázaná žalovaným, resp. jeho právnym zástupcom. Právny zástupca žalovaného takýto vážny ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní netvrdil a ani nepreukázal, keďže neodkladné pracovné povinnosti, pracovná vyťaženosť, a v rámci nariadení zabezpečeného dodržiavania protiepidemiologických opatrení okresným súdom, potom nemali charakter vážnych okolností neúčasti na nariadenom pojednávaní.

25. Krajský súd ďalej uvádza, že pokiaľ aj nie je zákonnou úpravou vymedzené, čo sa považuje za ospravedlniteľný dôvod a nie sú dané ani kritériá pre takýto ospravedlniteľný dôvod, tento by mal byť vyvodzovaný zo skutočností, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcej súdnej konaní a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna, svojou povahou znemožňujúca sa sporovej strane zúčastniť nariadeného pojednávania, t.j. svojou povahou znemožňujúca každej sporovej strane za rovnakých okolností sa zúčastniť pojednávania, je súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca sporovej strane prijať opatrenia prekonávajúce príčinu nemožnosti zúčastniť sa pojednávania) a náhla, vzhľadom k časovej súvislosti nedovoľujúca sporovej strane, v danom prípade žalovanému, resp. právnemu zástupcovi žalovaného uskutočniť kroky vedúce k tomu, aby sa zúčastnil pojednávania (NS SR sp. zn. 3Cdo 181/2008). Takýto ospravedlniteľný dôvod žalovaný nepreukázal. Krajský súd dodáva, že ospravedlniteľný dôvod je taký dôležitý dôvod, pre ktorý sporová strana zmeškala pojednávanie vo veci, ktorý ako prekážka sa vyznačuje závažnosťou, rozsahom alebo z iných dôvodov aspektom ospravedlniteľnosti.

26. Nebol namieste ani odvolací dôvod žalovaného v tom, že okresný súd mal postupovať v zmysle Čl. 4 CSP v spojení s ust. § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne upovedomiť žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu o tom, že uvádzané dôvody ospravedlnenia, vrátane jeho súhlasu s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, nemieni akceptovať. Je nepochybné, že z Čl. 4 CSP vyplýva analógia legis a analógia iuris, avšak zo znenia ust. § 183 ods. 4 CSP jasne vyplýva, že je viazané na návrh o odročenie pojednávania. Len v prípade, ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Žalovaný, resp. jeho právny zástupca neuskutočnili návrh na odročenie pojednávania, z ktorého dôvodu nie je možné postupovať podľa ust. § 183 ods. 4 CSP. Okresný súd nemal povinnosť bezodkladne upovedomiť žalovaného (jeho právneho zástupcu), že dôvody ospravedlnenia nemieni akceptovať. Právny zástupca žalovaného v podaní zo dňa 18.09.2020 (č.l. 86 spisu) k termínu pojednávania nariadeného na deň 21.09.2020 o 09,00 hod. uviedol, že ospravedlňuje svoju neúčasť na tomto pojednávaní, nemá žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a zároveň vyjadril súhlas s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti, t.j. žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu neuskutočnil návrh na odročenie pojednávania, s ktorým návrhom je len spojený postup súdu v zmysle ust. § 183 ods. 4 CSP.

27. Vzhľadom k uvedenému, krajský súd mal za to, že boli splnené všetky zákonné podmienky v zmysle ust. § 274 CSP na rozhodnutie o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, preto odvolanie žalovaného zo dňa 27.10.2020 proti rozsudku okresného súdu odmietol v zmysle ust. § 386 písm. c) CSP, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné v spojení s ust. § 356 písm. b) CSP, ak odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie žalovaného je prípustné len v prípade, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia, čo v danej veci splnené nebolo.

28. K správnosti svojho rozhodnutia krajský súd poukazuje aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/189/2017 zo dňa 27. februára 2018, osobitne na uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/87/2018 zo dňa 22. novembra 2018. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Obdo/87/2018 poukazuje na ust. § 274 CSP, ako aj na právne závery odvolacieho súdu, podľa ktorých „...Skutočnosť, že žalovaný bol v doterajšom priebehu konania aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa ust.

§ 274 CSP rozhodujúca. Ako už odvolací súd uviedol, okrem splnenia podmienok v ust. § 274 CSP súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie žalovaného len v prípade, že sú splnené procesné podmienky konania, ďalej by nerozhodoval rozsudkom pre zmeškanie v prípade, že tvrdenia v podaniach žalobcu by neumožňovali takýto rozsudok vyhlásiť. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď na pojednávaní na návrh žalobcu rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, nakoľko na vydanie rozsudku pre zmeškanie boli splnené všetky podmienky zakotvené v ust. § 274 CSP“. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/87/2018 skonštatoval, že po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zhodnotil procesný postup súdu prvej inštancie, ako aj aplikáciu predpisov procesného práva, zaujal stanovisko k odvolacím námietkam, vysvetlil, prečo ich považuje za neopodstatnené, a preto sa Najvyšší súd SR nemohol stotožniť s dovolacou námietkou žalovaného, že by odvolací súd neposúdil podmienky na vydanie kontumačného rozsudku podľa ust. § 274 CSP normované jeho hypotézou, v dôsledku čoho mu malo byť nesprávnym procesným postupom znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

29. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu mal za to, že v danej veci neboli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného v zmysle ust. § 274 CSP, pretože bol v konaní aktívny, s poukazom aj na uznesenie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 04.06.2019. Krajský súd po oboznámení sa s týmto odvolacím dôvodom žalovaného, ako aj s uznesením Ústavného súdu SR uvádza, že závery z neho vyplývajúce nie sú aplikovateľné na daný sporový prípad, keďže tento je odlišný od stavu, ktorý je popísaný v predmetnom uznesení Ústavného súdu SR, t.j. je odlišný tak po skutkovej, ako aj po právnej stránke. Táto kvalitatívne odlišná skutková a právna situácia vyplýva z toho, že v danej veci bol vydaný platobný rozkaz č.k. 22Up/813/2019-20 zo 17. júla 2019, proti ktorému podal odpor žalovaný, ku ktorému sa vyjadril žalobca. Po postúpení veci z Okresného súdu Banská Bystrica na Okresný súd Žilina v zmysle č.l. 46 spisu, a to podaním zo dňa 6.9.2019, nasledovali úkony Okresného súdu Žilina, ktorý výzvou č.k. 19Cb/111/2019-53 zo dňa 24.10.2019 vyzval žalovaného, aby sa v lehote 30 dní od doručenia uznesenia vyjadril k vyjadreniu žalobcu, uviedol ďalšie skutočnosti, označil dôkazy na svoju obranu, pretože na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadať. Súčasne v tomto uznesení žalovaný bol poučený o sudcovskej, ako i zákonnej koncentrácii konania. Predmetné uznesenie okresného súdu bolo doručené žalovanému prostredníctvom jeho právneho zástupcu v zmysle doručky na č.l. 55 spisu dňa 25.10.2019, ktoré zostalo bez vyjadrenia žalovaného. Navyše, žalovaný, jeho právny zástupca sa nariadeného termínu pojednávania pred okresným súdom na deň 21.09.2020 o 09.00 hod. nezúčastnili a právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' žalovaného. Okresný súd na nariadenom pojednávaní dňa 21.09.2020 vykonal úkony v zmysle ust. § 181 CSP podľa obsahu zápisnice, oboznámil sa s obsahom spisového materiálu a vo veci v zmysle návrhu právneho zástupcu žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného rozhodol rozsudkom pre zmeškanie.

30. Podľa krajského súdu jeho postup a rozhodnutie neodporuje ani uzneseniu Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 4. júna 2019, ak v odseku 43. odôvodnenia tohto uznesenia sa konštatuje, že postup v zmysle ust. § 274 CSP nie je žiaduci, najmä ak súdne konanie trvá dlhšiu dobu, vo veci sa uskutočnilo viac pojednávaní, na ktoré sa žalovaný riadne dostavil, nebol v konaní nečinný a súd na návrh obidvoch strán vykonal rozsiahle dokazovanie, čo však neboli okolnosti danej veci. Ak Ústavný súd Slovenskej republiky pri aplikácii ust. § 274 CSP vyjadril okolnosti, za ktorých nie je žiaduci postup v zmysle tohto ustanovenia, ktoré okolnosti v danej veci tu neboli naplnené, tak potom mal krajský súd za to, že v zmysle tejto danej veci bolo namieste, ak okresný súd postupoval podľa ust. § 274 CSP a rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

31. Krajský súd poukazuje v súvislosti s týmto rozhodnutím aj na svoju rozhodovaciu činnosť, príkladmo na rozhodnutie sp. zn. 13Cob/196/2019 zo dňa 03. decembra 2019, kedy bolo v obdobnej právnej veci odvolanie žalovaného proti rozsudku okresného súdu pre zmeškanie žalovaného odmietnuté, ako aj ďalšie rozhodnutia sp. zn. 13Cob/41/2019 zo dňa 19.6.2019, sp. zn. 13Cob/150/2019 zo dňa 19.06.2019, sp. zn. 13Cob/34/2020 zo dňa 17.6.2020, sp. zn. 13Cob/86/2020.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP, ktoré bolo primerane aplikované. Odmietnutím odvolania žalovaného žalovaný ako sporová strana procesne zavinila, že nebolo možné konať o podanom odvolaní žalovaným, preto žalobca má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o

výške ktorej náhrady trov rozhodne okresný súd samostatným uznesením po právoplatnosti uznesenia v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.
- Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.